

mag HASADÁS

2009 - 1-2.

A hírújság megjelenését
az NCA támogatja

Akik ültetnek, csak ritkán pihennek

„Mindenki kétféle beállítottságú lehet az élete során: vagy épít, vagy ültet.

Az építőknek akár évekbe is beletelhet, mire elvégzik a feladatukat, de idővel befejezik, amin dolgoznak. Ekkor megállnak, és a saját maguk által épített falak rabjaivá válnak.

Az építkezés befejeztével az élet elveszti az értelmét.

Akik ültetnek, olykor viharokkal küzdenek és az évszakkokkal, és csak ritkán pihennek.

A kert azonban, az épülettel ellentétben, soha nem áll meg a növekedésben.

Azzal pedig, hogy állandó figyelmet követel, egy nagy kalanddá teszi a kertész életét.”

Paulo Coelho brazil író ezen gondolatát olvastam elsőként az új esztendőben, amit egy kedves kollégám küldött levélben. Elgondolkodtam. Miért pont ezt? S, miért pont elsőként? Elsőként, amint megkezdtem az ünnepek utáni dolgozós hétköznapiakat. Akkor, amikor átgondoltam, mit, s hogyan lehetne ebben az új évben kezdeni, vagy éppen folytatni?

Mit is csináltunk az elmúlt évben, mi, itt a Mag-házban?

Építettünk, vagy ültettünk? Építészek, vagy kertészek vagyunk? Megálltunk, vagy folyamatos növekedésben vagyunk?

Decemberben éppen egy éve volt annak, hogy megnyithattuk - kapu híján - az ajtókat. Csak úgy, csendesen, éppen hogy csak megemlítve sajtónak, városnak, a falunak. Majd egy év múlva, augusztus végén jött el az idő, amikor felszentelhetjük.

Hétfőn reggel nyitunk, vasárnap este zárunk. Így volt ez majd' egy éven keresztül. Gyerekek, csoportok, felnőttek, fiatalok jöttek, s mentek. Volt, aki rendszeresen, volt, aki csak alkalmanként, s akadnak olyanok is, akik még sosem jártak itt.

Mi pedig vártuk őket. Minden áldott nap. Hétfőtől vasárnapig. Reggeltől estig. Ritkán pihentünk. Szinte soha.

Voltak nehéz napok, s akadtak könnyebbek. Kezdetben talán csak építettünk. Hisz ez volt a látványosabb és a talányosabb is. Ugyan mi készülődik itt?

Pont itt? Miért pont itt?

Talán ez már nem is olyan fontos. Itt van. Pont itt. Komáromban, Koppánmonostoron. S olyan, aminek párja még nincs e hazában. Aki volt itt, tudja, aki hallott róla,

sejti, aki elfordítja a fejét, irigyli. Majd egyszer, talán megértik ők is!

Ma már tudom, hogy ültettünk, s, hogy ezután is ültetni fogunk. Létünk és tevékenységünk folyamatos fejlődés, ami mindig állandó figyelmet, fegyelmet és szorgalmat igényel.

Ma már azt is tudom, hogy nem ültethet mindenki. S azt is, hogy az építőknek mindig nagyobb „sikere” van és hogy ez a siker pillanatnyi, múlandó.

De azt is tudom, hogy az építők befejezik a tevékenységüket, megállnak, s magukra maradnak. Akik ültetnek, küzdenek, csak ritkán pihennek, s mindig akad követőjük.

Tehát így indulok neki ennek az évnek is!

Mono-story

Kányádi Sándor Csendes pohárköszöntő újév reggelén

Nem kívánok senkinek se
különösebben nagy dolgot.
Mindenki, amennyire tud,
legyen boldog.

Érje el, ki mit szeretne,
s ha elérte, többre vágyjon,
s megint többre. Tiszta szívből
ezt kívánom.

Szaporodjon ez az ország
Emberségbe', hitbe', kedvbe',
s ki honnan jött, soha, soha
ne feledje.

Mert míg tudod, ki vagy, mért vagy,
vissza nem fognak a kátyúk...

A többit majd apródonként
megcsináljuk.

Végül pedig azt kívánom,
legyen béke. –

Gyönyörködjünk még sokáig
a lehulló hópihékbé'!

A Magyar Kultúra Napja kapcsán

A magyar nyelv szépségeiről sokat lehetne beszélni, hiszen nem csak Európában számít egyedülállónak. Az angolok például már nem értik Shakespeare 1600-as évek körül íródott műveit, azok eredeti nyelvezetét „angolnak” nevezik. Érdekes belegondolni, hogy az azóta eltelt majd' 400 évben mennyit változott a nyelvük. Velük ellentétben azonban mi, magyarok a mai napig megértjük pl. az Ómagyar Mária Siralom 1300-as évekre datált hangzását.

... és, hogy mit mondanak a külföldiek a magyar nyelvről? Néhány idézet:

- Grimm Jakab meseíró (XIX. század), aki egyben az első német tudományos nyelvtan megalkotója is: „a magyar nyelv logikus és tökéletes felépítése felülmúl minden más nyelvet”.

- N. Erbersberg bécsi tudós (XIX. század): „Olyan a magyar nyelv szerkezete, mintha nyelvészek gyülekezete alkotta volna, hogy meglegyen benne minden szabályosság, tömörség, összhang és világosság.”

- George Bernard Shaw drámaíró (az amerikai CBC-nek adott interjújában sokkal bővebben kifejtve) mondta: „Bátran kijelenthetem, hogy miután évekig tanulmányoztam a magyar nyelvet, meggyőződésemmé vált: ha a magyar lett volna az anyanyelvem, az életművem sokkal értékesebb lehetett volna. Egy-

szerűen azért, mert ezen a különös, ősi erőttől duzzadó nyelven sokszorta pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdüléseit.”

- Grover S. Krantz amerikai kutató: „A magyar nyelv ősisége Magyarországon /.../ meglepő: úgy találom, hogy átmeneti kőkori nyelv, megelőzte az újkőkori kezdetét /.../ az összes helyben maradó nyelv közül a magyar a legrégebbi.”

- Ove Berglund svéd orvos és műfordító: „Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke.” (Magyar Nemzet 2003. XII. 2. 5. o.)

- Teller Ede atomfizikus halála előtt pár évvel ezt mondta Pakson: „...Új jeles felfedezésem, miszerint egy nyelv van, s az a magyar.” (Mai Nap, Budapest, 1991. 9.)

És ami mosolyt csalhat az arcotokra: Gyimóthy Gábor (Fizrenze 1984. X. 12.) Nyelvlecke című írása. Figyeljétek meg, hogy a mozgást kifejező igére hányféle szinonimát használ! Már kétszer is nekiugrottam, hogy átszámoljam, de egyszer 63 jött ki, másszor meg 81 - de talán a számok annyira nem is lényegesek, mint a magyar nyelv gazdagságának ténye. Talán nincs is a földön még egy ilyen nyelv, mint a mienk! Szerintem joggal lehetünk büszkéek rá.

Gyimóthy Gábor

Nyelvlecke

Egyik olaszóra sodrán,
Ím a kérdés felmerült:
Hogy milyen nyelv ez a magyar,
Európába hogy került?

Elmeséltem, ahogy tudtam,
Mire képes a magyar.
Elmondtam, hogy sok, sok rag van,
S hogy némelyik mit takar,

És a szókincsben mi rejlik,
A rengeteg árnyalat,
Példaként vegyük csak itt:
Ember, állat, hogy halad?

Elmondtam, hogy mikor járunk,
Mikor mondom, hogy megyek.
Részeg, hogy dülöngél nálunk,
S milyen, ha csak lépdelek.

Miért mondom, hogy botorkál
Gyalogol, vagy kódorog,
S a sétáló szerelmes pár,
Miért éppen andalog?

A vaddisznó, hogyha rohan,
Nem üget, de csörtet - és
Bár alakra majdnem olyan
Miért más a törtetés?

Mondtam volna még azt is hát,
Aki fut, miért nem lohol?
Miért nem vág, ki mezőn átvág,
De tán vágat valahol.

Aki tipeg, miért nem libeg,
S ez épp úgy nem lebegés,
Minthogy nem csak sánta biceg,
S hebegés nem rebegés!

Mit tesz a ló, ha poroszkál,
Vagy pedig, ha vágtazik?
És a kuvasz, ha somfordál,
Avagy akár bóklászik.

Lábát szedi, aki kitér,
A riadt őz elszökell.
Nem ront be az, aki betér ...
Más nyelven, hogy mondjam el?

Jó lett volna szemléltetni,
Botladozó, mint halad,
Avagy milyen őgyelegni?
Egy szó - egy kép - egy zamat!

Aki „slattyog”, miért nem „lófrál”?
Száguldó hová szalad?
Ki vánszorog, miért nem kószál?
S aki kullog, hol marad?

Bandukoló miért nem baktat?
És ha motyog, mit kotyog,
Aki koslat, avagy kaptat,
Avagy császkál és totyog?

Nem csak árnyék, aki suhan,
S nem csak a jármű robog,
Nem csak az áradat rohan,
S nem csak a kocsi kocog.

Aki cselleng, nem csatangol,
Ki „beslisszol”, elinal,
Nem „battyog” az, ki bitangol,
Ha mégis: a mese csal!

Hogy a kutya lopakodik,
Sompolyog, majd meglapul,
S ha ráförmedsz, elkotródik.
Hogy mondjam ezt olaszul?

Másik, erre settenkedik,
Sündörög, majd elterül.
Ráripakodsz, elődalog,
Hogy mondjam ezt németül?

Egy csavargó itt kóborol,
Lézeng, ödöng, csavarog,
Lődörög, majd elvándorol,
S többé már nem zavarog.

Ám egy másik itt tekereg,
- Elárulja kózsza nesz -
Itt kóvályog, itt ténfereg ...
Franciául, hogy van ez?

S, hogy a tömeg miért özönlik,
Mikor tódul, vagy vonul,
Vagy hömpölyög, s mégsem ömlik,
Hogy mondjam ezt angolul?

Aki surran, miért nem oson,
Vagy miért nem lépeget?
Mindezt csak magyarul tudom,
S tán csak magyarul lehet. . .!

Monostori anekdoták

Az iskolában

Nagyon-nagyon szerettük a Pálffy tanító nénit. Ő aztán igazán értett a gyerekekhez. A jó feleleteket mindig jutalmazta valami aprósággal, hol egy papírból kivágott állatfigurával, hol egy szem karamellával. A rossz nebulókat - mert azért ilyen is akadt mindig a monostori iskolában - pedig bezárta egy kis időre.

Nem lehetett őt nem szeretni. Pali öcsémrel rajongtunk érte, ezért aztán nem csoda, hogy mi is megpróbáltunk kedveskedni neki valamivel. Egyszer egy szép verset szavaltunk az évszórón, melyet édesanyánk írt Ani nénihez, és mely hűen tükrözte a kisdíák tanítója iránt érzett szeretetét és tiszteletét.

No, egyszer nálunk is elérkezett a disznóölés ideje. Gyermekkorunkban az még nagy ünnepnek számított, este összejöttek a rokonok, ették a sok finomságot, iszogattak, énekelgettek. Mi meg nem győztük a kompótot enni, mert estére jól elrontottuk a gyomrunkat a sok nehéz étellel.

Számunkra természetes dolog volt, hogy a disznóölés előtti napon - anélkül, hogy ezt szüleinkkel megbeszéltük volna, - szeretettel meghívtuk az imádott tanító néninket a disznótorra, másnap estére. Az iskolából hazatérve örömmel újságoltuk, hogy milyen okos kisfiúk voltunk. Édesapánk, aki végtelen jószívű ember volt, csak ennyit mondott: - Ő fiaim, most nem tartunk nagy disznótort, hiszen kicsinyke volt ez a jószág. De, hogy a becsületén folt ne essék, majd küldünk a tanító néninek egy takaros kis kóstolót.

Másnap az első szünetben odaállítottunk Ani néni elé: - Tanító néni, kérem, édesapánk azt üzeni, hogy ne tessék jönni a disznótorra, inkább majd hozunk kóstolót!

Egyszer meg tintaírás volt, azaz, hogy nem egyszer, hanem többször is, és egyformán retteget tőle minden gyerek. Mert hiába tudott a tanuló szépen írni, az a fránya tinta csak le-lecsöp-pent a papírra, és ettől a betűvető roppant ideges lett.

Hát, velünk is megesett ez a szörnyűség, és egyikünk, - hogy melyikünk, arra már nem emlékszem - hármias osztályzatot kapott a tintaírásra. Ettől aztán úgy elkeskenyedett, hogy bánatában hazaszaladt sírva.

De mivel - egytetőjű ikrek lévén - együtt voltunk minden jóban-rosszban, a másik is hazafutott pityergő testvére után. Szüleink alig tudtak megvigasztalni bennünket, és rávenni az iskolapadba történő visszatéréshez.

Pálffy tanító bácsi, az Ani néni férje a második osztályban tanított bennünket. Ő is jó tanító volt, de ő már enyhébb testi fenytéstől sem riadt vissza, ha a szép szó nem használt a rakoncátlan nebulóknál. Az volt a szavajárása: Kapsz egy pofont, majd meglátod!

A felső tagozatosoknál történt az eset: Volt egy Csandi becenevű a fiúk között. No, ő sem volt az a kimondott jó gyerek, és mivel már érezte a serdülőkor erejét, sok borsot tört a Dezső bácsi orra alá.

A padban olyan dolgot művelt - evett például az óra alatt - ami nem tetszett a tanító úrnak, aki ezért sarokba akarta állítani. Mondta is neki:

- Csandi, gyere ki!

- Nem megyek én! - volt a válasz.

- Csandi, gyere ki! - még egyszer.

- Nem megyek én! - ismételte a dacos kamasz, de közben észrevétlenül telerakta a kabátja gallérját gombostűvel.

Dezső bácsit elfutotta a méreg, odament a Csandihoz, és elkapta a grabancát. Persze a sok gombostű teleszurkálta a fel-dühödött tanító tenyerét.

Hogy mi lett a nóta vége, azt én nem tudom már, de, hogy a Csandi nem a vele egyívású gyerekekkel járta ki az iskolát, az bizonyos!

Az almáról tanultunk akkoriban. Pálffy tanító bácsi az egyik gyerektől elkérte az almáját, amit nyilván tízóráira hozott. Szép, piros alma volt, talán még ki is volt fényesítve. Dezső bácsi bal kezébe fogta, sosem felejttem el azt az előadást: - Ez itt az alma. Ez itt a héja. Elővette a bicskáját, az almát kétfelé vágta. Mutatta: - Ez itt a húsa. Szép húsa volt az almának, nem győztük nyelni a nyálunkat. - Ez itt a magház, benne magokkal. No, nem mintha addig nem ismertük volna az alma héját, a húsát, a magházát a magokkal!

Egyszer csak azt mondja a tanító bácsi: - Megkóstoljuk.

És szépen, komótosan gusztusos kis bicskájával megeszegette a még gusztusosabb almát. Héjastól, húsostól, magházastól, magostól.

Barassó Péter

A Fagylalt

Török bácsi volt a fagylaltos Monostoron. A házuknál volt a fagylaltos műhely, ott is lehetett fagyit kapni, ötven fillér volt egy adag. Most is az orromban van az a fenséges vanília-, meg citromfagyú illat, amit ott érezni lehetett. Hallom a keverőgépek monoton, idegnyugtató hangját.

Török bácsi kétkerekű kocsiján tolt a Komáromba a fagylaltot, persze a gyerekek már a faluban megrohmozták. A jó öreg fagylaltos meg csak mérte az adagokat, és mindig ennyit fűzött csak hozzá kedves, nyugodt hangján: - Tessék paaancsolni kérem, de csak a Dunában, ha meleg lesz a vize. Volt úgy, hogy visszafelé jövet is maradt valamennyi fagylalt a kocsijában.

Egy hűvösebb, esős nyári napon odament hozzá Toncsika, és megkérdezte: - Török bácsi! Van fagylajt?

- Nincs kisfiam, már elfogyott - válaszolt Török bácsi sajnálkozó hangon.

Mire Toncsika: - Jobb is, mer' úgyis fázok!

Barassó Péter

Mag-ház

Mag-házunk helyet és lehetőséget biztosít koppán-monostori közösségek számára, akik a településen alkotó, hagyományörző, támogató, vagy szabadidős tevékenységet folytatnak. Időpont egyeztetés hétköznap 8.00-18.00 óráig, szombaton 14.00-18.00 óráig. Telefon: 526-955

Korrepetálás

Alsó tagozatos gyermekek részére hétfőn, kedden 15.00 órától előzetes bejelentkezés alapján korrepetálást tartunk.

Felső tagozatosoknak hét végenként időpont egyeztetéssel. A korrepetálások ára alkalmanként és gyermekenként 200 Ft. Telefon: 526-955

Biztos Kezdet

Az állami támogatás, amely anyagilag is hozzájárult, és részben biztosította a Mag-ház nyitásától beindított Biztos Kezdet Klubot 2008. december végéig tartott.

A foglalkozások heti 3 alkalommal, délelőttönként folytak, igazodva a babák és a mamák „munkarendjéhez”.

A program indításakor a nyitottságra és a rugalmasságra törekedtünk. A településen élő kisgyermekes családok minél szélesebb körét szerettük volna elérni. (A filozófiánk a szolgáltatással kapcsolatban azóta sem változott.)

Az induláskor segítő szakemberek bevonásával feltérképeztük a program foglalkozásaira legjobban rászoruló családokat. Több családot személyesen is felkerestünk a védőnők segítségével, akik szívesen fogadtak és megtiszteltek bennünket a foglalkozásokon való részvételükkel.

A helyi média, a városi televízió, újságok szolgáltatásait is igénybe vettük, hogy megismertessük a programunkat. Az egyesületünk honlapján (www.eletteregyesulet.hu); újságunkban, a Maghasadásban; valamint szórólapokon mutattuk be a tevékenységünket.

Az adott korosztállyal foglalkozó szakembereket felkerestük, kezdeményeztük több alkalommal is együttműködésünket.

Egyesületünk rendszeres és aktív résztvevője a városban a gyermekprogramoknak, valamint az egyéb rendezvényeknek, ahol ismertetjük a Biztos Kezdet foglalkozásait.

A legjobb reklámunk maguk a kisgyermekes családok, akik jó hírünket viszik.

De, mi is az a Biztos Kezdet?

A Sure Start Program az Egyesült Királyságban a gyermekszegénységet és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét kívánta visszaszorítani. Központjában a hátrányos helyzetben lévők, így pl. a migráns családok állnak, amelyek sok esetben kevésbé tudják igénybe venni a különféle szolgáltatásokat. A program két fő iránya:

- a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésének elősegítése, egészségének védelme, képesség- és készségfejlesztése, valamint
- a család mint közösség erősítése, támogatása.

Magyarországon 2005-ben a modellkísérleti programok különböző típusú településeken és kistérségben valósultak meg, amelyeket az Ifjúsági Családügyi Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya koordinált. Később elkezdődött a Biztos Kezdet programok országos bevezetésének előkészítése is.

Az elmúlt évtizedben kiépült ellátórendszer egyes településeken

lehetőséget biztosított arra, hogy külső források bevonása nélkül is megvalósulhasson a Biztos Kezdet program. A helyi Biztos Kezdet programok olyan településeken és városrészekben is elindulhattak, amelyek saját erőforrásaik mozgósításával, a meglévő szolgáltatások összehangolásával külső anyagi támogatás nélkül is képesek voltak a program megvalósítására. Egyesületünk 2006-ban kapta meg a jogot és a címet egyetlen társadalmi szervezetként az országban és egyetlen intézményként a Közép-dunántúli Régióban, hogy önerejéből és közösségi összefogásból elindíthassa szolgáltatást.

A helyi Biztos Kezdet foglalkozás egy olyan esélyteremtő kezdeményezés, ami a lehető legkorábban nyújt segítséget az eltérő élethelyzetből induló gyerekek számára. A program az adott településen vagy városrészben a 0-6 éves korú gyermekeket és családjaikat támogatja. A gyermekek társadalmi helyzetének javítása, a gyermekszegénység elleni küzdelem és a gyermekek társadalmi integrációja kulcsfontosságú a szegénység és kirekesztődés csökkentése érdekében. A program prevencióval, a jelenlegi-nél hatékonyabb beavatkozásokkal segíti a gyermekek fejlődését életük legkorábbi időszakában.

A Biztos Kezdet nyitott, mert az adott szolgáltatási területen élő valamennyi 0-6 éves korú gyermek és családja igénybe veheti, egyben rugalmas, mert szükségleteken alapul, a meglévő erőforrásokra épít, és azokat újjászervezi a családok problémáinak megfelelően, kiegészíti a szolgáltatásokat és segíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Mindehhez a településen elérhető gyermekellátások és családtámogató szolgáltatások erőforrásait formálja új rendszerbe.

Az elmúlt évben 6 havi időtartamra pályázat útján lehetőséget kaptunk a program munkatársainak foglalkoztatására, önkénteseink önzetlen munkájának elismerésére, képzésére és a tárgyi eszközeink fejlesztésére.

A Mag-házban eltöltött egy év alatt beigazolódott, hogy nagy szükség van programunkra, melyet egyre több anyuka keres fel gyermekével. Így februártól heti egy alkalommal bővítjük szolgáltatásunkat, szombat délelőttönként is megfelelő szakemberek irányításával várjuk „kis” barátainkat szüleikkel.

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy ettől az évtől csak hátrányos kistérség, vagy városi szegregátum adhatja be pályázatát a programra. Így Komárom-Kopánmonostoron újra önkéntes feladatként szállunk ringbe, s folytatjuk munkánkat (**hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton 9 órától-12 óráig**) a Biztos Kezdet program eredeti célkitűzéseinek szem előtt tartásával.

Rigó Rozália

Játszóház a mamával ..

... és a papával

Monostori mesék

Varjúsors

Egy koromfekete, gurnyadt hátú madár totyogott ki a behavazott rétről az út széléhez.

– Kár...kár..., mondom nagy kár ezért a korai hóért! – varyogta Kormos Károly, a kilencvenkilenc éves vetési varjú. Csőrét, amelynek ezüstös tollak ékesítették a tövét, többször nyitotta szélre, mint ahányszor hang jött belőle.

Öreg volt már Károly, a varjúnemzetség talán legöregebb tagja a monostori Nagyrét környékén.

Igazából még nem volt itt az ideje a télnek. November második felében váratlanul tört rá a szokatlanul nagy hideg és a hó emberre, állatra egyaránt.

Érthető volt tehát a vénséges varjú méltatlankodása, aki ki-totyogott az út széléhez, és nyakát nyújtogatva beszélt, beszélt, szitkozódott. De inkább csak magában, mert hang már csak ritkán jött ki a torkán.

A hótól letakart fűben kezdett keresgélni. Talán ő maga sem tudta, hogy mit keres, de hát éhes volt nagyon, s így a keresgélés kis idő múlva lázas kutatásba ment át.

– Kár... kár..., mondom nagy kár, hogy ilyen korán behavaztunk. Kár az embernek, kár a madaraknak. Ráá...ráá...ráért volna leesni ez a nagy hó karácsony napján. – billegett az út szélén Kormos Károly, a vén vetési varjú.

– Mit...mit...mit károgsz már annyit vén varjú?! – ugrált a közelébe Pipiske, a búbos pacsirta. – Te minden tél elején ugyanazt szajkózod, hogy így kár, meg úgy kár... Akinek ilyen erős, vastag csőre van, ne nagyon sajnáltassa magát.

– Panni! Panni! Nagy kár neked itt pipiskedni. Tudod jól, hogy a tél a hó minket madarakat egyformán sújt. Hiába van neked erős és vastag csőröm, ha a föld lefagy, és ráadásul vastag hó borítja, én sem jutok táplálékhoz. Te bátran kimehetsz az útra lakmározni, ha egy lovas kocsi elhaladt. Rám az Ember kavics- és ólomzáport zúdít, mert az öreg csontjaimból és a húsból állítólag finom levest tud főzni.

Az út mellé ekkor egy fiatal varjú röppent, és így szólt az öreghez: – Jó napot! Kár... kár... Kár oly bátyám! Mit hallani errefelé?

– Édes fiam, nem sok jó vaár...vaár...várható. Igen korán jött a hó. – nyújtogatta nyakát az öreg, miközben a fű között a fekete földet kezdte ütögetni a csőrével. Aminek ugyan az éhség csillapítása szempontjából nagy jelentősége nem volt, de a tekintély fitogtatására kétségkívül alkalmasnak bizonyult.

A fiatal varjú oda is totyogott a kis földkupachoz, de amikor látta, hogy nincs ott semmiféle ehető, felnézett az égre, és megszólalt:

– Úgy látom kár...kár... Károly bátyám, nemsokára sütni fog a nap. Akkor pedig elindulunk a csapattal Papterekre, mert ott az Ember hagyott néhány csövet a kukoricakórókon.

– Menjetez csak édes fiam, neked az már sajnos túl messzire van. Ha lesz még annyi erőm, valahogy elbotorkálok a szeméttelre. Ott mindig akad egy kis kenyérhéj, miegymás... Ne-

kem már nem sok mindenre van szükségem, időm sem túl sok lehet már hátra. Elüldögélek egy darabig valamelyik akácán, azután jöhet, aminek jönnie kell.

– Káár...nagy káár...Károly bátyámnak így beszélni, hiszen maga a példaképe minden vetési varjúnak itt a nagyrét környékén. – fordult vissza a levegőben a fiatal varjú.

– Ami volt, elmúlt, édes fiam, az időm lassan lejár. Káár...kár, nagy kár, de így van. – kiáltotta a fiatal varjú után Kormos Károly, a vénséges vetési varjú.

A Jancsifalu szélső házából ekkor ténfergett ki egy öreg fekete-tarka macska, és éhes száját nyalogatva a vén varjú felé vette az irányt. Az árokpart melletti gazban lopakodott, és már majdnem elérte a madarat.

A pipiske hirtelen röppent fel a levegőbe, és olyan vészhangot hallatott, amelyre a varjú korát meghazudtoló fürgeséggel az út melletti akácfa ágán termett.

Az utolsó pillanatban, mert az öreg kandúr már a halálos ugrásra készült.

– Mi a jó...mi a jó... mi a jó ebben, te öreg csonttollú?! Mindig eljátszod velem, hogy elkaphatlak! – méltatlankodott a macska.

– Káár, bizony kár a gőzért, engem élve nem foghatsz meg, macska! De ha ennyire éhes vagy az én rágós húsomra, a szeméttel mellett kilesheted, amikor majd leszédülök valamelyik fáról. A leselkedésben neked úgyis nagy gyakorlatod van, sok egércsalád legnagyobb bánatára. – varyogta Kormos Károly, és néhány fával odébb

röppent, kivénhedt szárnyait nem kis erőpróba elé állítván.

A rozoga öreg kandúr meg kaffogva fújt visszavonulót saját magának, és jobbnak látta valamelyik kukoricagóré mellett egérlésállást foglalni.

Pipiske Panni, a búbos pacsirta ekkor engedett fel a rémület fagyos szorításából, melyet a kopott szőrű macska megjelenése okozott. Visszatért hát a lovas kocsi nyomainak átvizsgálásához, és ez a tevékenysége egyre inkább arra a megállapításra juttatta, hogy az öreg varjúnak cseppet sincsen igaza. Az élet szép, még ha a hó korán jött is. Az élelemhez hozzá lehet jutni, és a boldogsághoz éppen elég annyi, amennyi itt, a fagyos úton megtalálható.

Kisvártatva eljött az este, és Kormos Károly a kilencvenkilenc éves vetési varjú felröppent a szeméttelre melletti akácfa egyikére, és másnap hajnalra ezüstös-fehér dér lepte be öreg, gurnyadt hátán a kékesfekete tollakat.

Barassó Péter

MAGHASADÁS

ÉLETTÉR Egyesület hírújsága

Megjelenik 2 havonta, 1000 példányban

Kiadó: ÉLETTÉR Egyesület

2903 Komárom, Csendes u. 8. Tel.: 34/526-955 E-mail: eletter@novonet.hu

www.eletteregyesulet.hu

Felelős kiadó: Markóné Tóth Ágnes • Felelős szerkesztő: Kiss Károly

Nyomdai munkák: Print-Kom 2000 Kft.

A szakramentumát!

A városban szerettem azokat az utcákat, ahol nem a vasbeton volt az úr, hanem a fa. Élőben, a kertben és holtában a szarvazatokban, a ház falában és a kerítésekben. Az utcanevekkel nem voltam nagyon igényes, de arra mégis ügyeltem, hogy ne Testvériség típusú legyen, mert ezeket nem mi adtuk. Mégis jobb egy olyan utcában járni, amelyiknek a neve például Kőkény. Úgy-e milyen szép: „Kék a kőkény, recece, ha megérik fekete...”?

Több évtizedes nyomot hagyott bennem egy udvar szélében álló körtecsmete, amihez vasdróttal omladozó, hórihorgas, öreg kerítést kötözték ki. Nem rovom fel a gazdájának, Vilmika néni-nek, hiszen ő talán három-négy fakerítést is megélt és ő sem volt már annyira egyenes, mint hajdanán. A fiatal körtefának az volt a veszte, hogy közel született a korhadt közkerítéshez és ezért őt Vilmika néni alkalmasnak találta, hogy egy vasdrót segítségével, ha nem egyenesen is, de függőlegesen tartsa a kerítést. Kísértést éreztem arra, hogy bekérezkedjek és leoldjam a vasdrótot az élő fáról és megóvjam a károsodástól, vagy a pusztulástól a fiatal fa- és hánccsedényeit, vagy talán az életét. Hogyha jól ki- vagy inkább benyújtózkodnék, már el is érném az átkozott vasdrótot, és el tudnám oldani. De nem mertem, mert az utcában azt beszéltek, hogy Vilmika néni-nek a veje valami megyei aktatologató és mindig rendruhában és nyakkendővel jár. Az ilyenekkel jobb, ha nem gyűjti meg a baját az ember.

Elballagtam hát a kapu előtt, mint aki már évszázadosan, genetikailag kapun kívüli, kerten túli, határon túli. Kívüli, túli, túli. A szakramentumát! A kapu elől elballagtam, mint egy kívülitúlitúli, de a fiatal körtefa bánatát és fájalmát a lelkemben – mert a kívülitúlitúlinak is van lelke - több mint két évtizedre magammal vittem.

De csak addig, amíg az évek elmúltával vissza nem tértem, hogy újból láthassam a körtefát. Az évek rajtam fogtak, de rajta a vasdrót, hála Istennek, nem. Megérte, hogy visszatérjek, mert a körtefával az élet és az igazság diadalát ülte. Amikor ránéztem, mint hogyha hallottam volna a ferencrendi zárda öreg papjának szavát, amikor Jézustól idézett: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” Gyönyörű, méghozzá császárkörtefát láttam a

csemete helyén és már azon is kezdtem gondolkozni, hogy ez ugyanaz-e, amihez Vilmika néni, kinek a veje nyakkendő volt a megynél, vasdróttal a kerítést hozzákötözte. Hiába, nem veszálytelen egyenesnek lenni és egyenesen élni, mert rozsdás vasdróttal a hajlottakat hozzád kötözik. Akkor már rajtad múlik, hogy meghajolsz-e, mint ők, vagy egyenesen maradsz, mint ahogy rendeltetett.

A Jóisten akaratából megmaradt egy jel, egy bizonyosság, amiről tudtam, hogy ez a gyönyörű koronájú, vastagtörzsű császárkörtefa éppen az, amiért én kerek huszonhárom éven át aggódtam. Úgy derékmagasságban a korhadt kerítés irányában ott éktelenkedett egy ujnyi rozsdás vasdrót maradék. A többi már nem látszott, mert a körtefa fa- és hánccsedényei körülveték, beépítették. A világmindenség Teremtőjétől nem azt kapta feladatul, hogy a horgasat, a korhadtat, a jellemtelent függőlegesen tartsa, hanem, hogy merőlegesen az ég felé tartson és teremjen minél több illatos és zamatos császárkörtét az emberek és a szorgosan zümmögő méhek örömeire. Az ő fa- és hánccsedényei ott a kapu előtt a legnagyobb gondomat megoldották. Mert mindenki nem mehet el hozzá, hogy láthassa őt, de a baja ugyanaz, mint nekem, elmondom, hogy hallják.

Többször esünk kétségbe, mint ahányszor kellene, de az is lehet, hogy egyszer sem kellene. Kell, bízzunk a fa- és hánccsedényeinkben és Jézus szavában: „Én vagyok, az út, az igazság és az élet.” Az emberek és a nemzetek sorsát ugyanúgy a világmindenség Teremtője irányítja, vagy ha úgy tetszik, partonálja, mint azét a körtefát és a sorsunkban is úgy fog győzni az igazság, mint a körtefában. Nem kell olyan nagy jelentőséget, szerepet adni, és esetleg behódolni a mindenhatónak tűnő izmusoknak. Nem lehet boldog az, aki döntéshozói helyzetben az aktuális izmusoknak jármába teszi ványadt nyakát. Annyit sem tud, de nem is ér, mint egy jármos ökör, mert az az ő gondviselő gazdájának a szekerét húzza. De ő, kiét? Na, kiét?! ...

Ilyen gondolatokat ébresztett bennem a Vilmika néni körtefája. Bizalmat adott és reményt. Éppen jókor. Legyen áldott érte az Úr, az ő fa- és hánccsedényeivel!

Zonda Attila

Mindenki karácsonya Koppánmonostoron

2008. december 20-án immár hagyomány jelleggel rendezte meg a Monostori Kulturális Egyesület a Mindenki Karácsonyát a művelődési házban.

A rendezvény különlegességét adta, hogy a művelődési ház teljes belső és külső munkálatai 2008. december 15-én fejeződtek be, és az egyesület a képviselő testületi döntés értelmében a már megújult épületet vehette használatba és ismertethette meg az ellátogató vendégekkel.

Czita Viktória furulyaszólóját követően beszédet mondott a részönkormányzat elnöke, az egyesület elnöke és az egyesület szakmai vezetője is, akik méltán büszkék az új intézményre.

A műsor folytatódott Czita Klaudia szavalatával, majd a Monostori Dalárda fellépésével amit Nagy Anna rövid verse zárt.

A műsort követően a részönkormányzat vezetője, az egyesület elnöke és az egyesület szakmai vezetője átvágták az átadást jelképező nemzeti színű szalagot a nagyterem ajtaján. A közönség belépett a terembe, ahol a Monostori Dalárda csillagszórókkal üdvözölte az új intézményt és köszöntötte a Karácsonyt.

A böllerverseny kóstolójával és az egyesület tagjai által készített finomságokkal vendégeltük meg a résztvevőket, majd az udvaron felállított Betlehem mellett feldíszített karácsonyfán ki- gyúltak a fények, közös csillagszórózással és énekléssel zárult a meghitt rendezvény.

N. CZITA TÜNDE

A disznók kevésbé, mi, jól éreztük magunkat!

A téli csípős hideg hajdanában és még ma is a disznóvágás kedvelt időszaka. Nem véletlen ez, hiszen a hideg idő garancia a hús romlásának megakadályozására. A disznótorok időszaka általában novembertől február végéig tartott. Az Erzsébet, Katalin, a karácsony, szilveszter mind a téli ünnepek egy-egy jeles napja, amikor az ünnepi ételkínálat alapját a disznóvágás során nyert finomságok szolgáltatták. Az energiában, elsősorban zsiradékban gazdag húsok és húskészítmények a téli időszakban megnövekedett energiaszükségletet is fedezték, illetve biztosították a húsvéti sonka, a nyáron is fogyasztható kolbász-, szalámi- és szalonna-utánpótlást. Hűtőszekrény hiányában csak a fent említett készítmények - sóval és füstöléssel történő tartósításnak köszönhetően voltak alkalmasak a hosszabb tárolásra. Véres és májas hurka, abált szalonna, töpörtő, disznósajt, kolbász és szalámi, orjaleves, toroskáposzta, tepertős pogácsa, hájas tészta és még hosszan sorolhatnánk a disznóvágáson készített és fogyasztott ételeket, de hogy kerül a „cipő” az asztalra?

Egyesületünk országjárását követően közel fél éves településfejlesztő munkában vállalt szerepet a vas megyei Nádásd településen, ahol – mint hallottuk – nagy hagyománya van a disznóvágásnak, sőt! Böllerversenyt is hirdetnek már évek óta. Na, ezt az ötletet loptuk el, hoztuk haza, Komáromba.

Még az év elején monostor két aktív szervezetét (Monostori Kulturális Egyesület és a Koppánmonostori Sportegyesület) „megfűzve”, az Idegenforgalmi Bizottság támogatását elnyerve november 22-én megrendezhettük mi is az első versenyünket.

Hajnalban kezdtünk és a település 3 helyszínén szorgos munka, vagy küzdelem folyt a leszúrt jószág feldolgozására. Maghá-

zunkban volt a legtöbb böllér, a sportosoknál a legüggyesebb, a kultúrháznál pedig a legháziasabb. Volt áldomás, kóstoló, vendégeskedés, jó kedv és hóesés. Készültek a finomságok, jöttek a vendégek. Fogyott az étel, nőtt a mosogatni való. Volt verseny és versenybíró. Ez utóbbiból öt is, akik valamennyien nagyon komolyan vették a feladatukat. Így született eredmény is. Az első böllerverseny első helyezettjeként a Koppánmonostori Sportegyesületet ünnepelhettük. Szépet, jót és finomat készítettek. Ügyesen és gyorsan. Megérdemelték. Gratulálunk ezúton is nekik.

Tóth Ágnes

A győztes böllérek: Paréj László és Paréj Béla

Böllerverseny különleges cipója

Míg máshol – normális helyen – a disznóvágás reggelén a disznó leszúráásával kezdik a napot, addig mi, a kemence fel-fűtésével tettük ugyan ezt.

A böllerversenyre elkészített disznótoros négy kötelező és egy szabadon választott étel elkészítéséből állt. A Mag-házban különleges dolgot választottunk „szabadon”. Ez pedig nem más, mint a töltött cipó, mely nagy sikert aratott nem csupán a zsűri, hanem a látogatók, a vendégek körében is. Ennek elkészítését adjuk közzé:

Kemencében félig megsütöttük a zsem-lénél egy kicsit nagyobb cipókat, majd hagytuk kihűlni. Kétharmadnál levágtuk a tetejét és kiszedtük a belsejét, figyelve arra, hogy maradjon is még benne, így nem szárad nagyon ki.

Amikor a böllérek elkészítették a töltelékárut, abból csenve megtöltöttük a cipókat, kolbász és hurkatöltelékkel. Erre bőven tettünk finom, frissen készített párolt káposztát, majd tejföllel leöntöttük. Ráhelyeztük a tetejét, és készre sütöttük a kemencében.

Nagyon ízletes és laktató ételt kaptunk, melyet mi is csak akkor próbáltunk ki először. Megértel!

Próbálják ki Önök is. Nem bánják meg.

A funtineli boszorkány útján

A Peron Music Alapítvány és az Életér Egyesület székelyföldi partnerszervezetével a LIA Alapítvánnyal 2009 nyarán végigjárja „A funtineli boszorkány „útján erdélyi túráját. A különleges, egy hetesre tervezett alkalom korosztálytól függetlenül várja Erdély, és Wass Albert irodalmi munkásságának szerelmeseit.

Időpont: 2009. augusztus 21-28.

A tervezett túra autóbusszal Komáromból indul, és Budapest érintésével veszi célba Marosvásárhely, Szászrégen, és Udvarhelyszék szépségeit. Az Istenzúza és Maros Magyar legendái mellett számos izgalmas helyet keresünk fel. Szállás a helyszínen.

Fontos dimenziója a túranak a helyi emberekkel és kultúrával való találkozás.

A túrára 2009. június elsejéig lehet jelentkezni.

A Funtineli boszorkány cselekménye az Osztrák-Magyar Monarchia hetvenes-nyolcvanas éveiben, a vad iparosítás és vasútépítés korában játszódik Erdélyben. Egy bűvös álom az elveszett honról. Úgy érezzük, mintha itt lenne, és szemünk előtt zajlana a történet. Virtuális folytonosság ez, mivel a műben megjelenő Erdély már Wass Albert korában sem létezett. Ez az utolsó, békés évtizedeit élő – vasútvonalainak terjeszkedéseiben és gőz-

malmainak építéseiben Erdélyt is elérő – Monarchia kora. Nem saját élettapasztalata által megélt világot ábrázol tehát. A mű főszereplője Nuca, a tündér-boszorkány, a démonikus nő, mágikus tündéri realizmus megjelenítője, akiben egyidejűleg van meg a varázslatos jövő és a végzetes halál. Nuca sorsában hordozza végzetét, önkéntelenül is megbosszulva azokat a cselekedeteket, amelyeket a férfiak a nők ellen valaha is elkövettek. „A Funtineli boszorkány” a szülőföld végtelen szeretetének és a marcangoló honvágy monumentális regénye. Tájéleírásnál megragadóbbat magyar író szinte még nem alkotott. Meseszövege varázslatos, nyelvezete páratlan, s mindez együttesen a magyar irodalom nagy klasszikusává avatja az íróját is. A regény – mely az író bevalottan legkedvesebb műve – az emigrációban több kiadást is megért, s német fordításban is megjelent.

Az utazás ára: 50.000 Ft/fő

Az ár tartalmazza az utazást, a biztosítást, a szállást, valamint a reggelit és vacsorát.

Helyfoglalás érkezési sorrendben történik.

További információ

Cserteg István: 20/498-9574 vagy

peronmusic@chello.hu

www.peronmusic.hu

II. Mozdulj Együtt Komárom!!!

Komárom Város Közművelődési és Sport Bizottságának köszönhetően második alkalommal adatott meg a Komáromi Sport-hagyományokat Őrző Kerekasztal fiatal, sportot szerető vezetőinek, hogy nagyszabású egész napos sportrendezvényt szervezzen Komárom város fiataljai számára. Két éve fogalmazódott meg az ötlet, mennyire hiányzik a Duna parti kisváros életéből a tömegsport. Olyan programok melyek az egészséges életmód hirdetésével néhány órás jó hangulatú programmal ki tudná mozdítani fiataljainkat a mozgáshiány árnyékából. Meghívtuk a város összes oktatási intézményét. Óvodák, általános- és középiskolák ismerték fel a sportnap eszméjének fontosságát és szép számmal delegálták magukat a zsúfolásig megtelt sportcsarnokba. Csak úgy, mint 2007-ben az óvodások mutatták meg először sportosságukat élvezve a változatosan kialakított akadálypályák sokaságát.

Tökéletes bemelegítésének bizonyult ez a nap legjobb hangulatát hozó középiskolás játékos sportvetélkedő előtt. Lelkes testnevelők bíztatták a fantasztikus hangulatot varázsoló iskolai csoportokat. A nap további részében az általános iskolák alsó és felső tagozatosai vették birtokukba a sportcsarnok küzdőterét, hogy a számukra összeállított feladatsorokat minél pontosabban hajthassák végre.

Természetesen nem maradhattak a gyerekek jutalom nélkül. A Mozdulj Együtt Komárom sportnapon nem voltak vesztesek, itt mindenki győztesnek érezhette magát. Valamennyi résztvevő csoport értékes sportszercsomagot vehetett át az intézmény részére, melyet eredményesen tudnak hasznosítani az óvodai és iskolai testnevelésben.

Vörösházi Tibor

Versenyben

Eredményre várva

II. Komáromi Szuperbajnok Vetélkedő!

A sportot kedvelő tévénézők még emlékezhetnek az ország legjobb sportolóit felvonultató jó hangulatú vetélkedőre, mely hosszú éveken át szórakoztatta a publikumot. A Kerekasztal úgy gondolta városunk gazdag sportélettel bír, így színvonalas mezőnyt lehetne verbuválni november utolsó hétvégéjére. 2007-ben a kiemelt egyesületek férfi felnőtt sportolói mérhették össze tudásukat. Idén azonban a program színésítésére a városi sportegyesületek férfi sportolóit női versenyzők egészítették ki, képviselve ezzel is „műhelyüket”. Érdekesség, hogy a képviselőtestület idén is biztosította a szervezőket részvételükről, mely az egyébként is kitűnő hangulatot még tovább fokozta. Összesen hat, a sport terén sokoldalúságot igénylő feladat állt versenyzőink előtt, akik saját

területükön mind-mind nagyot alkottak már. A közel kétórás program nézői játékokkal, fény és hanghatásokkal szórakoztatta a lelkes közönséget.

Az utolsó kerékpáros ügyességi feladat dupla pontszámainak köszönhetően 2008 Szuperbajnokának járó díszes serleget a Koppánymonostor SE vihette magával teljesen megérdemelten. A Komáromi FC utánpótlásának egykori tehetséges játékosa Pintér András és a Koppánymonostorról az Üllői útig jutó női labdarúgó Dián Ágnes tökéletes párosnak bizonyult és kiegyensúlyozott teljesítményükkel a dobogó legfelső fokáig jutottak.

A Komáromi Sporthagyományokat Őrző Kerekasztal reméli, hogy idén is lehetősége lesz a sportnap megrendezésére. Találkozunk ebben az évben is!

Vörösházi T.

Mag-ház hírek

Hagyományos lovas-táborunkat Kunadacson 2009. június 29-től július 5-ig tartjuk. Részvételi díj 25 000Ft, mely tartalmazza az utazást, a teljes ellátást és a lovas foglalkozások díját is. Jelentkezési határidő 2009. február 15. A jelentkezés feltétele az 5 000Ft előleg befizetése.

Megkezdttük a Koppánymonostori Kalendárium 2009. szerkesztését. Ebben az évben 10 éves születésnapját ünnepli kiadványunk, melyhez várjuk a településünkön élők írásait, gyűjtéseit, ötleteit. Személyesen a Mag-házban nyitva tartási időben, e-mail-en: elletter@novonet.hu címen.

Komárom Szuperbajnoka Sportvetélkedő

Az elmúlt év végén, novemberben került megrendezésre a Komárom Szuperbajnoka Sportvetélkedő a Városi Sportcsarnokban, immár második alkalommal. A vetélkedő résztvevői komáromi sportegyesületek képviselői. Változatos volt a paletta, hiszen testépítők, kézilabdások, teniszezők, természetjárók, labdarúgók, floorball-osok, futók is megtalálhatók voltak a mezőnyben, amely idén is nagyon nívós volt.

Természetesen a Koppánymonostori Sportegyesület is képviseltette magát. Tavaly Kovács Péter indult a színeinkben, és a remek harmadik helyet szerezte meg, bizonyítván sokoldalúságát a különböző sportágak, ügyességi feladatok teljesítése közben.

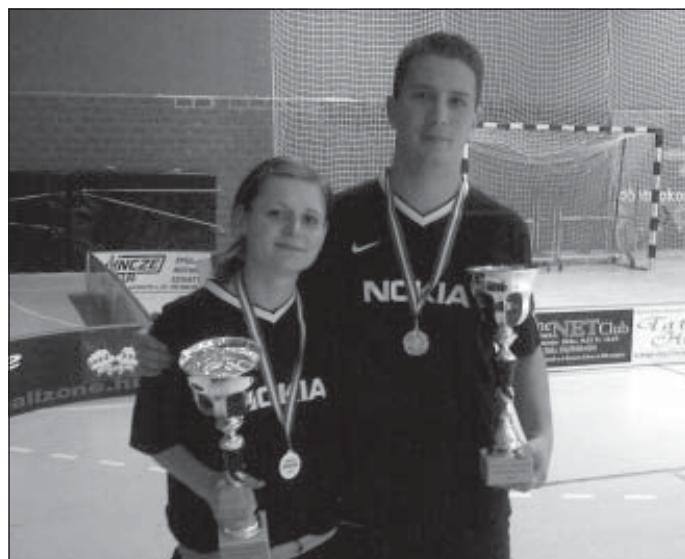
Az idén a szervezők páros versenyt hirdettek, azaz egy hölgy és egy férfi versenyző indult minden egyesülettől, párban vetélkedvén. A KMSE részéről a „Dián Ágnes - Pintér András” duó vágott neki a küzdelmeknek. Mindketten hosszú évek óta versenyszerűen űzik a labdarúgást.

Színvonalas szervezés mellett, izgalmas, kiélezett versenyben a dobogó legmagasabb fokára állhatott Ági és Andris, tovább öregítve a Koppánymonostori SE hírnevét.

Feltétlenül ott lesznek a KMSE versenyzői a 2009 évet záró

vetélkedőn is, és bár igen magasra tette a rudat idén Ági és Andris, amit nehéz ismételni, bízunk a további jó szereplésben.

Labancz Ádám

Dián Ágnes és Pintér András

Megyei Ifjúsági Szakmai Módszertani Központként működhet a Mag-ház

Magyarországon működő megyei szintű ifjúsági szolgáltató központok kialakításának támogatása született pályázati kiírás a Szociális és Munkaügyi Minisztérium részéről. Olyan szervezetek, intézmények pályázhattak, amelyek szakmai-módszertani támogatást nyújtanak Komárom-Esztergom megyében lévő településeken zajló ifjúsági munkához.

A szakmai-módszertani támogatás keretében az alábbi szolgáltatásokat kell biztosítani:

- általános jellegű szakmai támogatás az ifjúsági feladatok ellátásához (helpdesk működtetése, képzések, szakmai találkozók és projektlátogatások szervezése, szakirodalom biztosítása,

pályázati tanácsadás),

- helyszíni tanácsadás az ifjúsági korosztály számára nyújtott szolgáltatások stratégiájának, fejlesztési programjának megtervezéséhez,

- helyszíni tanácsadás és szakember biztosítása a szabadidős programok lebonyolításához,

- helyszíni tanácsadás és szakember biztosítása a közösségi programok, közösségfejlesztő folyamatok lebonyolításához,

- a HAYICO Szakmai Etikai Kódexében meghatározott információs témakörök biztosítása az ifjúsági információs pontok (és hálózatok) működtetése érdekében.

Egyesületünk 5 konzorciumi partner (Gyermek Kert Szociális és Kulturális Alapítvány – Esztergom, Bakonysárkányért Alapítvány – Bakonysárkány, Bázis Gyermek és Ifjúsági Egyesület – Tatabánya, Majki Népfőiskolai Társaság – Tata, Csokonai Művelődési Központ – Komárom) bevonásával dolgozta ki azt a programot, mely kedvező elbírálásban részesült. Így januártól a tatabányai Közművelődés Házának TAHITI Ifjúsági Irodájával kiegészülve kezdetük meg a munkát. Ápriliséig két bentlakásos ifjúsági közösségfejlesztő képzést tartunk a megyei fiatalok számára, elindítjuk a megyei ifjúsági hírvídságot, ifjúsági adattárat készítünk, kidolgozzuk és előkészítjük a megye kistérségein beindított IKSZT-k ifjúsági feladatainak segítségét, valamint felkészülünk az előttünk álló 3 éves tervezett időszakra.

Programunk és tevékenységünk nyitott. Várunk minden fiatalt, aki szívesen vállal feladatot az ifjúsági munka területén.

Monostori Éva

Munkában a konzorcium

Kifőzde

Csak remélni merem, hogy az Élettér Egyesület háza-táján elinduló érdeklődés a kenyérsütéssel kapcsolatosan, az otthonokban is kedvet kap a saját készítésű cipók kipróbálására. Amikor meghirdetjük, a kemence felfűtését és az azt megelőző közös kenyérdagasztást, időről-időre egy-egy új „pékkal” bővül a csapat. Ami igazán öröm, hogy van már arra is példa, hogy az „ifjú pékek” saját recepttel, ötlettel örvendeztetnek meg. Mai jegyzetemben a lisztféleségek használatán túl, egy számomra szilveszterkor kipróbált, cipós receptet is lejegyzek, aminek ötletét Földi Pétertől hallottam, aki karácsony előtt baráti társaságát lepte meg a cipóban sült füstölt csülökkel.

Jogos igény ma a reformkonyha idejében, hogy ne elsősorban a finomított fehér liszttel készítsük el a mindennapi kenyereinket, hanem rostban gazdagon, az eredeti házi kenyérsütésnek megfelelően. Természetesen arra is egyre inkább van mód, hogy ezt a táplálkozásunk alapját szolgáló ételt, kissé felrázzuk és egy-egy találkozó fénypontjává emeljük különleges ízével...

Az alap receptet az alábbiak szerint lehet változtatni:

Teljes kiőrlésű liszteket (Graham liszt) 100% erejéig lehet cserélni a fehér liszt arányában.

Főtt burgonyát a liszt súlyának 30%-ban lehet beledolgozni a tésztába.

Kukorica lisztet maximum 40% ajánlom, azon felül, hamar kiszáradó, morzsolódó kenyeret kapunk.

Rozslisztet 60%-ig lehet helyettesíteni a finom liszt helyett, viszont a rozsos kenyér több vizet igényel, és kevesebb kelesztési időt! 60% rozsliszt, 40% fehér liszt arányában a 35 perces kelesztés 20 percre csökken! A sötét rozslisztnak (lehet kapni fehér rozslisztnak) nem lesz „piros” a színe a sütéskor, erre fel kell készülnünk.

Abban az esetben, ha számunkra a házi készítésű kenyér túlságosan szikkadt, lazítsuk a kenyértésztát maximum 10-20% -ban a liszt kárára pelyhekkkel, amelyek lazítják a tészta állagát. Ebben az esetben azonban hamarabb száradhat, morzsolódhat kissé a kenyereink.

Ajánlott pelyhek:

Búzapehely, búzacsíra, zab-, hajdina-, kukorica-, rozspehely. A fitotékákban, bioboltokban ezek mind beszerezhetőek, sőt, kenyérfűszerek, kész kenyérkeverékek is találhatóak, melyeket nem csak gépben, de sütőben is el lehet készíteni.

Egyre többen szeretik a magvas kenyereket! A magok esetében, azok súlyát nem kell levonni a lisztből, hiszen csak minimálisan nedvességet vesznek fel a dagasztás közben. 1 kg liszt esetében 1-2 evőkanál magot, magkeveréket ajánlok.

Magok lehetnek: napraforgó, szezám-, len-, tökmag stb. kinek-kinek ízlése szerint.

Vannak, akik a házi készítésű kenyeret „édesnek”, kalácszerűnek érzik, számukra azt ajánlom, hogy kefir, joghurtot, vagy írótt keverjenek a tésztába. Természetesen ebben az esetben, kevesebb vízzel dolgozunk!

Speciális vendégváráshoz ajánlom a diós, az olívás, vagy a zöldfűszeres kenyereket:

Diós kenyeret először Németországban ettem, ahol egy igen sötét rozskenyérbe keverték és elsősorban puha sajtokhoz, ízesített vajkrémekhez kínálták. Nagyon finom!!!

Oliva bogyót karikákra vágva kell a kenyérbe beledolgozni, és igen különleges íz-hatást érünk el vele. Én a hosszúkásra formázott (francia kenyér) kenyérbe, apró kiflibe ajánlom, vajjal, sajttal egy-egy beszélgetős, borozgatós délutánra.

Zöldfűszeres kenyeret az alábbiak szerint készítem: a kenyeret az első dagasztásig a hagyományos módon készítem és a dagasztás ideje alatt összeállítom a zöldfűszeres „krémet”.

Zöldfűszeres krém: (legjobb friss fűszerekből elkészíteni, de szárítottal is megoldható, ha előtte kissé beáztatjuk a fűszereket) Petrezselyem zöld, bazsalikom, oregánó (vagy majoránna), 1-1 kis csokor apróra vágva, (vagy lapos evőkanálnyira egy órára beáztatva fél deci vízbe, ha szárított). A fűszereket picit olíva olajon, vagy vajon megfuttatjuk és késhegynyi fehér borssal ízesítjük, kihűjtük szobahőmérsékletre.

Amikor a kenyértésztánk megkelt, a formázáskor a második hajtogatást követően téglalap alakúra nyújtjuk, a kihűlt fűszeres masszát rákenjük, majd feltekerjük lazán. A két végét befelé formázva összefogjuk. A legjobb, ha kivajazott, lisztezett hosszúkás kenyérformába tesszük. Pihentetjük, majd sütjük a szokott módon. Még langyosan lehet szelni, vajjal megkenne igazán extra zsúrokra, vacsorára.

Hasonló módon lehet hagymás, fokhagymás kenyeret is készíteni!

Cipóban sült füstölt csülök

A csülköt korán reggel fokhagymával babérlevéllel puhára főzzük. Amikor a hús kezd leválni a csonttól, még kicsit főzzük, majd a húst levesszük a csonttól és félretesszük kihűlni. Ekkor a cipónak szánt összevalókat dagasztjuk és megkelesztjük. Egy 1,5-2 kg-os csontos csülök esetében, úgy 70 dkg liszttel számoljuk a kenyértészta alapanyag szükségletét.

A formázáskor a második hajtogatást követően lazán téglalappá formáljuk a tésztát, és ebbe helyezük a kihűlt, kicsontozott csülköt. A húst megkenhetjük mustárral, vagy tormával, esetleg zúzott fokhagymával. Ha cipóformát akarunk, akkor a kenyeret a hús felett összedolgozzuk, és tovább pihentetjük. A sütéskor figyeljünk arra, hogy az összedolgozás a kenyér aljára kerüljön. Aki fél attól, hogy szétnyílik a kenyere, az nyugodtan használjon kizsírozott, lisztezett kenyérformát! A bevágást ne mélyen végezzük a sütést megelőzően, hiszen száradhat a hús, keménnyé válhat a cipó teteje.

A cipót melegen és a kihűlve is szelhetjük, elegendő friss savanyút tálalnunk mellé.

Az alap ötletet szintén mindenki maga kedvére formálhatja. Mi, szilveszterkor több ötletet is megvalósítottunk. Pl. a főtt csülköt ledaráltuk, így téve a kelesztendő cipóba. Édesapánk még egy kicsit csavarított rajta. Fűszerezte egy részét kellemes csípősre a saját készítésű „Erős Pistá”-jával, illetve egy részét majorannával, borssal. A 12 cipóból egy sem marad az új évről!

Oplaznik Gabriella

Mi fő a bográcsban?!...

A Mag-ház kemencéje már sok finom kenyeret, rétest, kenyérlángost, pogácsát, sőt cserépedénybe főtt toros káposztát is adott az arra járóknak.

A 2009-es esztendőben minden hónapban egyszer bográcsolni hívjuk az érdeklődőket. A menüt a 2007. évi kalendáriumban ajánlott ételekre alapozzuk úgy, hogy egy bográcsban megfőzzük az adott hónapra javasoltat. Akinek kedve van, saját bográcsot is hozhat az alapanyagokkal együtt, s mi segítünk, hogy az étel recept szerint készüljön el.

Úgy gondoltuk, hogy ez a főzési mód, amelyet eleink igen magas fokon, napi rendszerességgel használtak akár családi, akár más közös kirándulások, hétvégi kerti főzések, sütések színteljai lehetnek.

Érdemes kipróbálni, megtanulni, mert semmihez nem hasonlítható ízekeket varázsolhatunk asztalunkra.

Várunk minden érdeklődőt, s hogy mikor?

Február 14. 10.00 órától

Pincepörkölt

Március 14. 10.00 órától

Vörösboros özpörkölt

Földi Péter

Ifjúsági kortárssegítő képzés a Fenyves Tábortban

Egyesületünk tekintélyes támogatást pályázott az Egészségügyi és Szociális Bizottságtól, melyből a komáromi középiskolák tanulói részére bentlakásos képzést valósítottunk meg a koppánmonostori Fenyves Tábortban.

Az előre összeállított képzési tematika alapján 2008. december 2-3-4-én került sor a program megvalósítására. A három nap során vendégeink is voltak. Így a komáromi krízis gondozási központ mentálhigiénikusa és a komáromi rendőrkapitányság drogmegelőzési osztályának munkatársaival közösen készültünk a feladatra.

Fontos megemlíteni, hogy a jelenlegi képzésünk alapja az SZMM „Év gyermek és ifjúsági projektje” díjjal jutalmazott „Összehozó” osztályközösség-fejlesztő képzés osztályaiból kikerült fiatalokból tevődött össze a jelenlegi kis csapat. Ehhez a közösséghez hívtunk önkénteseket a Kultsár István Szakközépiskola Rákóczi Szövetség Ifjúsági csoportjából, akikhez egyesületünk 3 kortárssegítője is csatlakozott. Így összesen 26 fiatal képzését végeztük el. Képzésünk különleges, hiszen egy új módszertani kidolgozás során összeállított program első szakaszát bonyolítottuk le. A fiatalokat egy komplex kortárssegítő képzésben részesítjük, mely egymásra épülő 3X3 napos bentlakásos képzés keretében valósul meg.

Az első 3 nap az egészségügyi prevenció területén összpontosult, ezt valósítottuk meg decemberben. Erre a 3 napra újabb 2X3 nap épül, melyet már a Nemzeti Civil Alapprogram és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával folytatunk idén márciusban. Az éves munkát havi rendszerességgel 1-1 napos szupervízió követ, ahol a fiatalokkal tapasztalataikról és elkezdett önálló tevékenységeikről folytatunk.

Az egymásra épülő program keretében olyan speciális tudással rendelkeznek majd a fiatalok, amely egy több lábbon álló kortárssegítést támogat. Az egészségügyi és szociális ellátórendszer és segítségnyújtás mellett lehetőségük lesz a diákmunka, az önkéntes munka, a külföldi és hazai önkéntes szolgálat, társadalmi szerep- és felelősségvállalás mellett a közösségi értékek és közösségi gazdálkodás ismereteinek megismeréséhez.

A decemberi programunk alapja azonban a bizottság szem-

pontrendszere által meghatározott egészségügyi prevenciók képzés volt. A három nap alatt különféle szerepjátékokat, esettanulmányokat és beszélgetéseket folytattunk a szenvedélybetegségekről és azok hatásairól. Két vendégelőadónk segítségével filmeket néztünk, melyben szenvedélybetegséggel küzdő (drog) fiatalok beszéltek magukról és a drogok által okozott fájdalmaikról, keserűségeikről.

Mentálhigiénikusunk az ifjúsági korosztály tekintetében a családról, a párkapcsolatról, a szexuális problémákról és kultúráról beszélgetett a fiatalokkal. Személyes családfa építésével feltárta a fiatalok családi problémáit, s egyéni foglalkozásokat vezetett.

„Ebben a korban nagy jelentősége van a lelki egészségnek. Nagy a leterheltség. Éppen, hogy elhagyták a gyermekkort, de még nem felnőttek. - Ki is vagyok? - Minek is vagyok ezen a Földön? – gondolköre foglalkoztatja őket leginkább. Ez a korosztály nehezen talál önmagára. Nő a deviáns viselkedés, sok a „széthullott, egyszülős” család. Magatartásukra jellemző a szorongás, labilitás. Helyzetmegoldásaik nem eléggé hatékonyak, döntéseiket nem kíséri kitartás. Gyakoriak a „helyzetből” való kimenekülések. A kitűzött céljait könnyen feladják kisebb kudarcok esetén is. Ha nincs meg a lelki stabilitás, könnyen az alkohol és a drog rabjaivá válhatnak. Arra kell törekedniük az őket nevelő szülőknek, pedagógusoknak és szakembereknek, hogy egészséges önbizalommal felvértezett fiatalok legyenek, akik képesek az előttük álló életproblémákkal, konfliktusokkal megfelelő módon megküzdni.

A serdülő szempontjából fontos, hogy legyen egy olyan társbarát, vagy pedagógus, de legjobb a szülő, akinek meg tudnak nyílni. Problémáikról tudnak beszélni. A szülőnek pedig legyen ideje a gyerekre. Érezze a szülő, hogy a gyerek partnerként fordul felé, (esetleg fél a kudarctól-visszautasítástól) valóban segítséget vár tőle. Ha eddig nem volt meg a bensőséges kapcsolat, most még van esély a kialakítására. A gátlások nélküli beszélgetésekre lehetőséget ad egy együtt elvégzett házimunka, sütés-főzés, esetleg családi kirándulás.”

Csonka Szilvia

Ismerkedünk

Mi aztán megoldjuk a problémát

Tíz év az európai ifjúsági munkánk tükrében

November elején 5 napra Párizsban jártunk a Franciaországi Ifjúsági és Művelődési Házak Országos Szövetségének (CMJCF) szervezésében. Kettős alkalomból gyűltünk össze 12 európai országból (Franciaország, Belgium, Hollandia, Portugália, Spanyolország, Olaszország, Németország, Észtország, Lengyelország, Románia, Görögország, Magyarország).

Először is a CMJCF európai partnereivel közösen értékelte az elmúlt 10 év nemezközi együttműködéseit, ám ugyanez az elmúlt 10 év jelentett egy másik évfordulót is: a brüsszeli székhelyű európai kapcsolatépítő szervezet, a Contact 2103 tíz éves születésnapját, amit a tagszervezetek közösen szerettek volna megünnepelni és egyben értékelni a közös munkában eltelt időszakot. Erre a mögöttünk hagyott 10 évre emlékezett vissza beszédében Marcel Garrigue is, a Franciaországi Ifjúsági és Művelődési Házak Országos Szövetségének és a Contact 2103 alapítója, aki ezt a folyamatot Odüsszeusz utazásaihoz hasonlította. Odüsszeusz kalandjaiból, megpróbáltatásaiból, nehézségiből érettebben, tapasztaltabban, megerősödve került ki, míg társai, akik ugyanazokat a nehézségeket élték át, semmilyen belső átalakuláson, fejlődésen nem mentek keresztül. A feleletre váró kérdés tehát számunkra az, hogy érettebbé váltunk-e az elmúlt 10 esztendő közös tapasztaltszerzése során? Gazdagodtunk, megerősödöttünk-e saját utazásaink folyamatában? Miközben a kérdésre kerestünk választ, felidéztek az elmúlt időszak közös történéseit, élményeit, majd műhelymunka keretében az előttünk álló újabb 10 esztendő terveit, feladatait fogalmaztuk meg.

Mivel 10 évvel ezelőtt a Contact 2103 megalakításának gondolata egy nagy közös európai ifjúsági projekt keretében fogalmazódott meg (a fiatalok előbb a Pireneusok legkeletibb csúcsát, a 2784 méter magas Canigue-t mászták meg, majd az Olümposzra kapaszkodtak fel közösen), most 10 év után egy újabb nagy ifjúsági projektet szeretnénk életre hívni. Mi, magyarok, a tengeren utazó Odüsszeuszra hivatkozva, egy Duna túra gondolatát vetettük fel, amely, reméljük, a közeljövőben megvalósulhat minél több magyar fiatal részvételével!

Szöllösi Eszter

PÁLYÁZATOK

A magyar népmese és mondakincsünkből merítve

Nem titkolt célunk, hogy a magyar édesanyák, édesapák gyermekei, elsősorban a magyar népmesékkal, mondákkal, regékkel ismerkedjenek meg. A magyar néplelket tükröző, szép magyar anyanyelvünkön, magyar népmesékkal ringassák álomba gyermekeiket.

Szeretnénk, ha a pályázók életre keltenék az álmaikban, képzeletükben felsejlő képeket, kedvenc meséik hőseit, szereplőit.

A pályázaton bárki részt vehet. A résztvevőket három korcsoportba soroljuk.

Gyermek: 10 éves korig /apród/

Ifjúsági: 17 éves korig /kese/

Felnőtt: 17 év felett /öskü/

Pályázni /legfeljebb 3db, bármilyen rajz, vagy festék technikával/ A/4-es rajzlapra készített alkotással lehet.

A rajzlap hátoldalára kérjük ráírni: a mű címét, azt, hogy melyik meséből, mondából mit, kit ábrázol, továbbá az alkotó nevét, lakcímét, elérhetőségét.

Ha iskola, vagy csoport pályázik, akkor annak a nevét, felkészítő tanárát is.

Beküldési határidő 2009. március 15.

Postai úton: MHSE BARANTA RAJZPÁLYÁZAT

1171 Budapest Temető utca 22, vagy mesebaranta@freemail.hu

A pályázat díjazása korcsoportonként:

Az első három helyezett pólót kap ajándékba, és meghívjuk egy BARANTÁS hétvégi táborozásra, ahol jurtában alhat, részt vehet a foglalkozásainkon /íj, kard, bot, tánc, ének, játék, mese, tábortűz, stb./ Lehetőségeinkhez mérten különdíjak is lesznek, valamint kiállítás is tervezünk. Ez ügyben minden támogatást, felajánlást szívesen fogadunk!

A pályázat, és az eredmény nyomon követhető a <http://mhsebaranta.gportal.hu/> honlapon keresztül, ahol szavazni is lehet az alkotásokra. A díjazottakat értesítjük.

A pályázó, a pályázat benyújtásával hozzájárul ahhoz, hogy művét szabadon felhasználhassuk. A beküldött alkotásokat nem áll módunkban visszaküldeni.

A pályázat kiírója Magyar Harcos Sport Egyesület Baranta Szakosztálya 1171 Budapest Temető utca 22.

PÁLYÁZATOK

Fiatalok, fiatalos felnőttek figyelem!

Keressük azt az agilis, angol nyelven legalább társalgási szinten beszélő és író leendő önkéntesünket, aki a fiatalok nemzetközi tapasztalatcseréit, szemináriumait, táborozásait, illetve a nemzetközi önkéntes fogadási, küldési szakterületet irányítja majd.

Feladatod a kapcsolattartás (rendszerint interneten keresztül) külföldi ifjúsági szervezetekkel és a városban működő középiskolákkal, fiatal felnőttekkel.

Szervezésben a helyi fiatalok külföldi tanulmányokat, vagy cseréket bonyolíthatnak le. A városban működő civil szervezetek és intézmények leendő külföldi önkénteseinek koordinálását és fogadását irányítod. Szervezed és ápolod a te lepülési, kistérségi, regionális és országos szakmai kapcsolatrendszerünket.

Amit ajánlani tudunk:

- Rendszeres külföldi kapcsolatok tartása személyes jelenléttel,
- Nyelvtudás, szakmai gyakorlat és kapcsolati háló bővítése az ifjúsági munka és az önkéntes szolgálat területén.

A megfelelő munkavégzés eredménye az önkéntes időszak letelte utáni főállású munkaviszony egyesületünkben.

Jelentkezéseiteket egy önéletrajz (megfelelő elérhetőségekkel) és egy kísérő levél (melyben leírod, miért érdekel ez a tevékenység) kíséretében juttasd el a következő címekre:

Mag-ház, 2903 Komárom, Csendes u. 8. eletter@novonet.hu

Ősi mesterségek tudójának leszármazottja vagyok

címmel a komáromi Kecskés László Társaság pályázatot hirdet általános és középiskolások körében.

Pályázatunk célja a komáromi ősi mesterségek, mesterek munkájának és hagyatékának feltérképezése az utódok visszaemlékezése alapján.

Olyan pályamunkákat várunk, melyben bemutatjátok a családokban élt, vagy napjainkban is élő mesterek életútját, visszaemlékezéseket, elbeszéléseket alapján. A benyújtott pályamunka tartalmazza a mester és a mestersége szépségeit, nehézségeit és mindazt, amit érdekesnek találtok, illetve hagyományként tovább él a családokban. Írásaitokat fotókkal, vagy rajzokkal illusztráljátok. Az összegyűjtött pályamunkákat kiadványban kívánjuk megjelentetni, így az elkészített műveket és illusztrációkat digitális formában (CD-re mentve) kérjük eljuttatni a következő címre: Mag-ház, 2093 Komárom, Csendes u. 8., vagy elektronikus levélben: eletter@novonet.hu.

Terjedelmi kikötés nincs.

Beküldési határidő: 2009. április 30.

A legjobb pályamunkákat a VIII. Országos Felvidéki Találkozón jutalmazzuk.

A Kerecsen Ifjúsági Egyesülete pályázatot hirdet

„A szülők, nagyszülők életmeséi”

címmel. Írd le, amit a szüleid, nagyszüeid meséltek neked az életükről, és te érdekesnek, tanulságosnak, vagy akár viccesnek találtad.

A pályázatunk célja a bemutatott események megismertetésén túl a családalapítás, házasság és a családi élet felértékelődése, amely bölcsője az egészséges gyermeki fejlődésnek.

A pályázók műveit három korcsoportban bíráljuk el:

1. 10 éves kor alattiak
2. 10-től 14 éves korig
3. 14 év felettek

Valamennyi korcsoportban az első három helyezettet díjazzuk, az írásművek, illusztrációk megjelentetését 2009 tavaszán kiadványban kívánjuk megjelentetni.

Az írásművek terjedelme nem kötött. Kérjük, írásaitokat illusztráljátok, melynek műfaja sem kötött. Így lehet rajz, fotó, grafika, egyéb olyan csatolmány, mely színesíti írásaitokat.

Elfogadunk kézzel írott (szépen, olvashatóan), géppel előállított, illetve elektronikus formában megküldött pályaműveket is.

Beküldési határidő: folyamatosan 2009. március 31.

Eredményhirdetés: 2009. május 15-én a Házasság világnapján.

A fenti határidőig, az alábbi címre kérjük megküldeni a pályázatokat:

Kerecsen Ifjúsági Egyesülete

Levelezési cím: 2903 Komárom, Csendes u. 8.

E-mail címe: eletter@novonet.hu

<http://eletteregyesulet.hu>

131)2+38-7931190
 IIIIV*II – D3A43MA9H1A9MCH
**Kárpát-medencei
Rovásírásverseny – 2009**
 A Forrai Sándor Rovásíró Kör
 általános és középiskolás tanulók részére
 meghirdeti a
X. Kárpát-medencei Rovásírásversenyt és Találkozót.
**Jelentkezni lehet írásban
Szakács Gábor főszervezőnél:**
 Villámlevélben: szak1@interware.hu Hagyományos levélben: 1163, Budapest,
szakacs.gabor@interware.hu Sasvár utca 53.
**Jelentkezési határidő:
2009. január 31.**
 Bővebb információ: www.rovasirokor-forrai.xw.hu
 illetve a jelentkezési elérhetőségeken.
 Sikeres felkészülést kíván:
 Szakács Gábor és Friedrich Klára (Forrai Sándor Rovásíró Kör)

„Tegyetek meg mindent, hogy családokban mindinkább a szeretet és a béke uralkodjék, s így ne tudjon csapdába ejteni titeket ravasz cselvetésével az ördög, részvétlenségbe, durvaságba, kegyetlenségbe hajtva. Örüljete egymás társaságának, szeressétek egymást, ahogyan Jézus szeretett titeket.”

(Képillustráció: Feszty Masa)

JANUÁR - Boldogasszony hava

Január 1. Újév • A polgári év kezdőnapja. A pogány Rómában az évkezdetet Janus tiszteletére tartották, kicsapongással ünnepeleék. Az emberek jókívánságokat mondtak, ajándékokat adtak egymásnak. A január eleji évkezdetet a Gergely-féle naptárreform (1582) óta vált általánossá. Ez a nap jelentette az újévet, valamint a télközépi ünnepekört. Számos népszokás, hiedelem kapcsolódik ehhez a naphoz, amelyet napjainkban már csak kevesen ismernek, használnak. Egyik népszerű szokás volt az újévi jókívánságok elmondása házról-házra járva, amiért a háziak almával, dióval kínálták a köszöntőket. Újévkor az egész év sikerét igyekeztek biztosítani, nagyon fontos volt a jó cselekedet az év első napján, és sokféle tiltással is találkozhatunk.

Január 3. Genovéa napja • Párizs védőszentje (442-502), népének vigasztalója

Január 6. Vízkereszt • A karácsonyi ünnepekör zárása, és a farsangi időszak kezdete. Az egyik legrégebb egyházi ünnep, a 4. századig Jézus születésnapját és az évkezdetet is ezen a napon ünnepeleék. Az egyház ezen a napon emlékezik meg a napkeleti bölcsokről, és Jézus megkereszteléséről. E naptól kezdve szenteli a vizet a keleti egyház, a középkortól pedig a nyugati egyház is. A víz megkereszteléséből, (megszenteléséből) ered a magyar vízkereszt elnevezés. A liturgikus vízszentelést vízkereszt vigíliáján végezték a templomban, de haza is hordták meghinteni vele a házat, a gonosz szellemek ellen. Ezen kívül hittek gyógyító hatásában, mely mindenféle betegségre jó volt, de használták a mezőgazdaság és állattartás területén is. A víz és tömjén szenteléséből alakult ki a házszentelés, melyet ma már kevésbé használnak.

Farsang • A farsang január 6.-tól (vízkereszt napjától) a húsvét előtti negyedik napig, húshagyó keddig tart. A farsangi szokásokról a korai évszázadokra vonatkozóan nincs elég ismeretünk. A mulatozások fő időszaka a 15-16. századra tehető. Különösen nagy mulatságokat rendeztek Mátyás király udvarában. A farsangi időszakban az emberek maszkokat, álarcokat öltöttek magukra, és különböző dramatikus játékokat is bemutattak. Legkedveltebb figurák voltak a koldus, betyár, menyasszony, katona stb. A farsangot bőséges evés-ivás, játékoság, táncolás jellemezte. Gyakori volt a három napig tartó bálozás. Fontos szerepet játszott a farsangibál a párválasztásban. A farsang jellegzetes étele a fánk és a rétes. Úgy tartották, hogy a fánknak mágikus ereje van. A sok étel fogyasztásától a következő év bőségét remélték.

Vízkereszt utáni második vasárnap • E napon emlékeztek meg Jézus első csodatételéről, mely imádkozással, énekléssel, evéssel, ivással társult. A pap - a római misekönyv szerint - ezen a napon olvasta fel a kánai menyegzőről szóló evangéliumot. A kánai menyegzőn (a János evangéliumában leírt legenda szerint) Jézus a vizet borrrá változtatta. A kánai menyegzőt több háznál is eljátszották, majd ezt követően hozzáláttak az evéshez, iváshoz, amit a vendégek hoztak magukkal.

Január 17. Remete Szent Antal napja • Remete Szent Antal (i.sz. 250) szerzetes volt, akit a háziállatok védszentjeként tiszteltek. A középkorban előfordultak járványszerű mérgezések, melynek tünetei hasonlítottak az orbáncéhoz. Szent Antal tüzeinek nevezik az orbáncot és az ehhez hasonló mérgezést. A betegeket imádságokkal, ráolvasással próbálták gyógyítani. Az ehhez kapcsolódó hiedelmek a hitújítás korában elhalványultak, de később újra éledtek Pádúai Szent Antalként.

Január 18. Piroska • Piroska napjához fűződik ez a mondás: „Ha Piroska napján fagy, negyven napig el nem hagy”.

Január 20. Sebestyén napja • Az ország Sebestyén-kultusza a pestisjárványokkal, a jószágvésszel függ össze. Amikor a járványok kialakulnak, a nép hozzá imádkozik.

Január 22. Vince napja • A drávaszögi falvakban ún. „vincevesszőt” vágta, amit a szobában vízbe állítottak. A kihajtott vesszőkből jósolták meg a következő év termését. A gazdák szerint ezen a napon sok bort kell inni, hogy bő legyen a termés. Az időjárás is meghatározó volt, például szép, napos idő esetén jó bortermést reméltek, rossz idő esetén viszont rossz bortermést jósoltak.

Január 25. Pál napja • Ezt a napot „pálfordulónak” is nevezik, arra a bibliai történetre utalva, mely szerint a Jézust üldöző Saul ezen a napon tért meg, és innentől Pál apostol néven emlegetik. Ezen a napon „pálpogácsával” haláljósást is tartottak. A családtagok számára készített pogácsákba libatollat tűztek, és akie sütés közben megperzselődött arra halál várt a következőre.

„Imádkozzatok, hogy minden Isten dicsőségére és az Anyaszentegyház javára szolgáljon. Nagyon hiányoznak imádságaitok. A szív megnő az imától, megnyílik, kitágul és magába foglalja az ajándékot, Istent magát.”

FEBRUÁR - Bőjtelő hava

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony • Ezen a napon (a római katolikus egyház) Szűz Mária megtisztulására emlékeznek. A templomok körül körmenetet tartottak, és közben zsoltárokat énekeltek. Nagyon fontos dolog volt a gyertyaszentelés. A szentelt gyertya Krisztus jelképe. Úgy tartották a gyertya megvédi a gonosz szellemektől a csecsemőket, a betegeket, a halottakat. Nagyobb ünnepeken is meggyújtották a szentelt gyertyákat. Ehhez a naphoz kapcsolódik az a hiedelem is, miszerint ha ezen a napon kisüt a nap, és a medve meglátja az árnyékát, akkor visszamegy, és még negyven napig tart a tél.

Február 3. Balázs napja • Szent Balázs püspök nevéhez fűződik a balázsolás. Ilyenkor a pap a gyermek álla alá két gyertyát tesz keresztbe és imát mond. A népi hiedelem szerint ez jó a torok fájás ellen. A legenda szerint ugyanis Balázs püspök megmentett egy fiút, akinek halszájka akadt a torkán, és a fiú anyja hálából ételt és gyertyát adott neki. Ezen a napon az iskoláskorú gyermekek úgynevezett „balázsjárás” keretében házról házra járnak, adományokat gyűjtenek. A „balázsjárás” Magyarország mellett leginkább cseh, morva és szlovák területen terjedt el.

Február 14. Bálint napja • Bálint napján ha hideg, száraz az idő, akkor jó lesz a termés. Az ország különböző részein más-más hiedelem kötődik ehhez a naphoz.

Február 16. Julianna napja • Julianna ókeresztény vértanú volt. Ezen a napon általában esik a hó, és ettől az időjárás enyhülését várják.

Február 19. Zsuzsanna napja • Zsuzsannát hamis vád alapján házasságtöréssel vádolták. Ehhez kapcsolódik a „Zsuzsanna-játék”, mely többszereplős népi játék, és amelyben Zsuzsanna történetét játsszák el. A népi hiedelem szerint, ha ezen a napon megszólal a pacsrta, akkor közel a tavasz.

Február 21. Hamvazószerda napja • Az idei esztendőben február 21-ére esik hamvazószerda, a húsvétot megelőző negyven napos nagyböjt első napja. E negyven nap a keresztények számára bűnbánati időszak, amely alkalmat ad a lemondásra, a hitben való elmélyülésre és kiengesztelődésre, hogy méltóképpen felkészülhessenek Jézus Krisztus feltámadásának, a húsvétnak a megünneplésére.

Február 22. Üszögös Szent Péter napja • Ezen a napon nem végeznek semmilyen munkát, mert a hiedelem szerint szerencsétlen nap, és minden, amibe belefognak üszkös lesz.

Február 24. Mátyás napja • Mátyás napján nagyon hideg van. Erre utal a következő népi szólás: „Ha Mátyás jeget talál, akkor törö, ha nem talál, akkor csinál.”

PROGRAMAJÁNLÓ

- január 19.** Budapest, Mindengyerek Konferencia: Mi Mag-unk! előadás a Mag-ház létrejöttéről és üzemeltetéséről. Élettér Egyesület.
- január 26-27.** Mag-ház. „Szállásháló” projekt. Képzés a Közép-dunántúli Régióban szállást biztosító szervezeteinek. Partner: Bázis Gyermek és Ifjúsági Egyesület.
- január 27-28.** Mag-ház. „Képzők képzője”. Közösségi trénerképzés a Közép-dunántúli Régióban. Partner: Majki Népfőiskolai Társaság.
- január 31.** Mag-ház. 1000 órától kemencés kenyérsütés. Farsangi fánk kemencében. Komáromi Talpasíjások.
- február 6-7.** Mag-ház. Kapacitásfejlesztő tréning a komáromi kistérség civil szervezeteinek részére. Bázis Gyermek és Ifjúsági Egyesület.
- február 14.** Mag-ház. 1000 órától kemencés kenyérsütés. Pincepörkölt bográcsban. Komáromi Talpasíjások.
- február 25-28.** A franciaországi ifjúsági házak „Languedoc-Roussillon Régió” konföderációjának látogatása a Mag-házban. Komárom Környéki Civil Társulás.
- február 28.** Made in Hungária musical az Észak-komáromi Városi Művelődési Központban. Magyarock Dalszínház.
- március 2-4.** Kunbábony, Civil Kollégium. Ifjúsági közösségfejlesztő képzés a Közép-dunántúli Régió ifjúsági korosztállyal foglalkozó munkatársai, önkéntesei számára. Élettér Egyesület.
- március 5-7.** Ifjúsági közösségfejlesztési képzés a komáromi szakközépiskolások részére. Élettér Egyesület.
- március 14.** Mag-ház. 1000 órától kemencés kenyérsütés. Vörös boros őzpörkölt bográcsban. Komáromi Talpasíjások
- március 15. 1700 óra** Ünnepi megemlékezés a Dózsa György Művelődési Házban. Monostori Kulturális Egyesület
- március 17-18.** Mag-ház. Közösségi Támogató Szolgálat Országos Szakmai Fejlesztő Műhelytalálkozója. Komárom Környéki Civil Társulás.
- március 28. 14.00-19.00 óráig** Húsvéti játszóház a Dózsa György Művelődési Házban. Monostori Kulturális Egyesület

A Dózsa György Művelődési Ház nyitva tartási rendje:

Hétfő: 14-20-ig
Kedd: 14-20-ig
Szerda: 9-17-ig
Csütörtök: 16-20-ig
Péntek: 14-20-ig
Szombat: 10-20-ig

Nyitva tartási idő alatt lehetőség van a konditerem, internet, klubszoba, csocsó, ping-pong használatára.

További szolgáltatások: faxolás, nyomtatás, fénymásolás, gépelés, szövegszerkesztés, szkennelés, laminálás.

A művelődési ház rendszeres programjai:

Hétfő: 18.30-19.30-ig aerobik. (Minden hónap első hétfőjén részönkormányzati fogadónap.)

Kedd: 15.00-tól számítógép kezelői oktatás idősek és középkorúak részére.

Kedd: 18.00-20.30-ig Monostori Dalárda próbái.

Szerda: 9.30-tól Zenebölcsi foglalkozás.

Szerda: 18.00-tól minden páratlan héten szabás varrás, minden páros héten foltvarrás szakkör.

Csütörtökön: 18.30-19.30-ig aerobik.

Minden hónap első péntekén az Őszi rózsza Nyugdíjas Klub összejövele.

Mindenkit szeretettel várunk a felújított művelődési házban.

Nagyné Czita Tünde

Mag-ház nyitva tartási ideje

Hétfőtől péntekig 8.00-18.00 óráig. Szombaton: 9.00-18.00 óráig Vasárnap: Zárva

Rendszeres programjaink:

Biztos Kezdet Klub: hétfő, szerda, péntek, szombat 9.00-12.00 óráig.

Tematikus foglalkozások intézményeknek, csoportoknak: kedd, csütörtök 9-12 óráig.

Nyitott ház kiskölyköknek: szerdától szombati 15 órától.

Nyitott ház kamaszoknak: hétfőtől szombati 17 órától igény szerinti zárással.

Nyitott ház ifiknek: péntek, szombat 18 órától.

Korrepetálás, felkészítő: hétfő, kedd 15 órától.

Irodatechnikai szolgáltatásainkat (fénymásolás, szkennelés, névjegykártya készítés, fotók előhívása, internetes adatszolgáltatások, stb.) olcsón, gyorsan és helyben kínáljuk. Érdeklődjön Mag-házunkban a nyitva-tartás ideje alatt.

Civil szolgáltatásaink: szervezetek alapításának és bejegyzésének segítése, partnerkeresés, pályázat írás és elszámolás, közhasznúsági jelentés, évi zárás, képzések.

Ifjúsági szolgáltatásaink: önkéntes munka, társadalmi szerepvállalás, hazai és külföldi önkéntes szolgálat, ifjúsági csere, szeminárium és táborozási lehetőség idehaza és külföldön.

Szociális szolgáltatásaink: Biztos Kezdet (korai fejlesztés), támogató szolgálat, munkavállalási, jogi, adózási tanácsadás, gyógypedagógiai foglalkozások.

Válogatás a TOURINFORM Iroda kistérségi programajánlataiból

Január 27. 17.00 óra A MÚZEUMBARÁT KÖR ÖSSZEJÖVETELE Dél-Komárom, Csokonai Művelődési Kp., Kelemen L. u. 7.

Január 27. 19.00 óra „EGY SZOKNYA, EGY NADRÁG” – zenés vígjáték Észak-Komárom, VMK, Vár út 1. A GIMISZ Színpad előadása. Belépő: 340 euró +421/35/7713-170, +421/35/7713-550, +421/35/7713-547, vmkmoni@stonline.sk

Január 30. 17.00 óra KOMÁROMI KURULTAJ – a magyar törzsi gyűlés idézése Biró András Zsolt vetített előadása. Észak-Komárom, Csemadok Székház, Kossuth tér 3. +421-905-275-455, 20/528-1268, stubendek.laszlo@nexta.sk

Január 31. 18.00 óra „SZÁLLJ, SZÁLLJ SÓLYOMMADÁR...” Géczy Erika és Tóth Renáta a Kormorán együttes énekeseinek koncertje Mocsá, Petőfi Sándor Művelődési Ház (Hősök tere 2.) Jegyek január 5-től 1500 Ft-os áron kaphatók. Radnótiné Óze Bernadett, 20/353-5057, oze.berni@citromail.hu

Január 31-ig A PRÁGAI TAVASZ ÉS ANNAK KÖVETKEZMÉNYEI- kiállítás A csehszlovákiai 1968-as események 40. évfordulójára. Észak-Komárom, Duna Menti Múzeum, Zichy palota, Klapka tér 9. Mácza Mihály, +421/35/7730-054, muzeumkn@nexta.sk

Február 4. 18.00 óra TÖRTÉNELMÜNK ORSZÁGÚTJA- IN Dr. Varga Tibor jogtörténész előadás sorozata Észak-Komárom, Csemadok Székház, Kossuth tér 3. +421-905-275-455, 20/528-1268, stubendek.laszlo@nexta.sk

Február 6. 16.00 óra MEDVE-NAP Komárom- Szőny, Petőfi Sándor Művelődési Ház Petőfi S. út 3., 34/342-984, anna.nyikus@gmail.com

Február 7. CINEMATÓRÖK III.- AMATŐR FILMEK FESZTIVÁLJA Dél-Komárom, Jókai Mozi, Táncsics M. u. ifj. Tonomár István, 342-208, csmk@vnet.hu

Február 13. 19.00 óra A L'ART POUR L'ART TÁRSULAT ELŐADÁSA Két férfi, egy nő, meg egy férfi – bonyolult színházi est Észak-Komárom, Városi Művelődési Központ, Vár út 1. Belépőjegy: 2700,- Ft Jegyek válthatók: Tourinform-Komárom, Igmándi út 2., 540-590

Február 14. 18.00 óra KOMÁROMI MOTOROS FARSANG Komárom, Csokonai Művelődési Központ (Kelemen L. u. 7.) Téli végű örület sok zenével, mókás jelmezekkel, büfével. Kassák KSE, 34/342-868, 20/971-9010, kassakkse@freemail.hu

Február 14. 16.00 óra A DUDAVARÁZS ZENEKAR KONCERTJE ÉS MOLDAVI TÁNCBÁZ Bábolna, Szabadidőközpont (Béke u. 8.) Török Sándor, 20/430-0703 muvhazbabolna@gmail.com

Február 21. X. 9.00 óra MÁTYÁSNAPI TAVASZVÁRÓ NÉPTÁNCFESTIVÁL Nagyigmánd, Művelődési Ház Bajcsai Miklós, 20/203-1057, 34/356-123, muvhaz@nagyigmand.hu, www.nagyigmand.hu

Február 21. 15.00 óra TÉLTEMETŐ KARNEVÁL- jelmezes felvonulás és koncert Komárom utcái, Szabadság tér ifj. Tonomár István 34/342-208, csmk@vnet.hu

Február 23. 18.00 óra A SZENT KORONA KOMÁROMBAN TARTÓZKODÁSÁNAK 569. ÉVFORDULÓJA - rövid megemlékezés és filmvetítés.

Jelenczki István: Égi élő igazság Dél-Komárom, CSMK, Kelemen L. u. 7. Endresz Csoport, Monostori János, jmonostori@vivamail.hu, 20/468-1830

Február 27.–április 18. NOSZTALGIA A HÁZTARTÁSBAN – kiállítás A kassai Szlovák Technikai Múzeum vendégkiállítása Észak-Komárom, Duna Menti Múzeum Komárom, Nádor u. 8. +421/35/7711-496, muzeumkn@nexta.sk

Február 28. 19.00 óra Fenyő Miklós – Tasnádi István: MADE IN HUNGÁRIA (musical) A MAGYAROCK DALSZÍNHÁZ bemutatója Észak-Komárom, VMK, Belépő: 2.500,- Ft Balogh Attila, 70/953-7745, sajto@magyarockdalszinhas.hu

Március 31-ig KOMÁROM 1938-1945 - A Felvidék visszacsatolása és komáromi következményei a korabeli sajtó és dokumentumok tükrében c. kiállítás Dél-Komárom, Klapka György Múzeum, Kelemen L. u. 22. Szamadó Emese, 34/344-697, emese@jamk.hu

Könyvajánló

Közöd?!

• „Sajnálom, ha valakik éheznek Afrikában, de itthon is elég baj van.”

• „Nem voltunk gyarmattartók, nem a mi dolgunk, hogy mi történik a volt gyarmati országokban.”

• „A világban mindig is voltak gazdagok és szegények. Ez van: nincs mit tenni.”

• „Ha dolgozabbak, szorgalmasabbak lennének, biztos lenne mit enniük. Nem mi tehetünk róla, aki nem dolgozik, ne is”

• „A jóléti kapitalizmus és a fogyasztói társadalom mindenhol meghozza a fejlődést. Csak át kell venni ezt a modellt, és idővel a harmadik világ országai is fejlettek lesznek.”

• „Lehet, hogy nem igazságos a rendszer, de az átlag ember ebbe nem tud beleszólni.”

Ismerősek ezek az érvek? Igen?! Már csak az a kérdés, hogy igazak-e?!

Az alábbi kézikönyv olyan háttér-információkkal szolgál, melyek segítséget nyújtanak ennek eldöntésében.